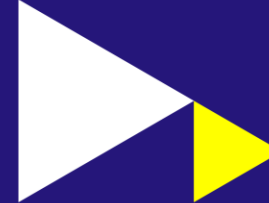
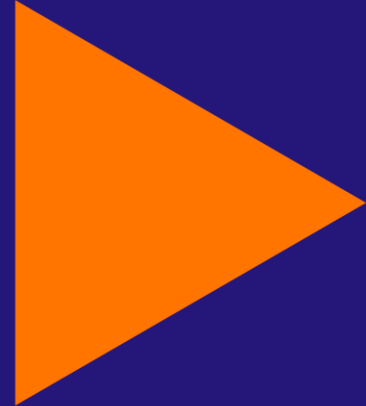

En nu begint het werk pas!

Curriculumimplementatie en de leraar

| po en vo

Naam: Ina Cijvat en Marco Snoek

Datum: 10-10-2023

Opzet

- Wat vragen de nieuwe kerndoelen van leraren?
- Wat is er nodig om te komen tot implementatie in de klassenpraktijk?
- Gezamenlijke ontwikkeltijd
- Weerbarstige patronen die in de weg zitten
- Nadenken over rollen en structuren: over functiebouwwerken en patroonkennis

Voor de kwaliteit van het onderwijs is meer nodig dan een landelijk curriculum

Nieuwe kerndoelen zijn een belangrijke voorwaarde, maar de werkelijke kwaliteit van het onderwijs wordt gevormd in de school.

Het vakmanschap van de leraar en de schoolleider zijn belangrijke factoren voor een goede vertaalslag van kerndoelen naar onderwijsactiviteiten, didactiek en toetsing.

Conceptkerndoelen

Rekenen en wiskunde/ Nederland

- aanbodsdoelen (curriculum/school), beheersings- en ervaring
- alle leerlingen (met uitzondering van zeer moeilijk lerende en meervoudig)
- bijdragen aan samenhang kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming
- reken-wiskundige kennis en vaardigheden < - > wiskundige denk/werkwijzen
- taalonderwijs: meer samenhang kennis, vaardigheden en houdingen / betere balans tussen taaldomeinen
- kern (70%) op landelijk niveau vastgesteld
- ⁴ ruimte om zelf schoolspecifieke accenten te leggen

Wat vraagt dit van
leraren?

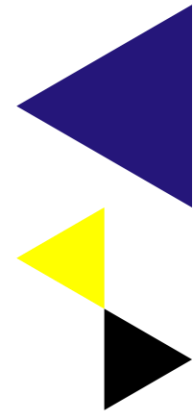
Implementatie in de klassenpraktijk: hoe leren leraren?

- nieuwe kennis/ inzichten opdoen
- vertalen naar de eigen praktijk

- eigen handelen: balans routines – vernieuwingen
- stap voor stap uitproberen, bespreken, inoefenen

- bewuste reflectie op eigen handelen
- plannen vervolgstap

- ⁵ tijd met collega's

Dagelijkse hectiek

- ‘Aan staan’ in de klas van 08:30 tot 15 a 16 uur
- Lesplanning, lesvoorbereiding, nawerk, nakijkwerk, oudercontact
- Geen tijd (en energie of mentale ruimte) om met afstand te kijken naar wat je aan het doen bent
- Weinig tot geen gelegenheid om samen met collega’s te werken aan het verbeteren van lessen

Wat heeft een leraar nodig om (samen met collega’s) lesgeven verder te ontwikkelen?

Conditie voor het creëren van ontwikkelruimte

Vakmanschap van de leraar

- vakinhoudelijke, pedagogische en didactische bagage blijven versterken/ ontwikkelen

Schoolcultuur

- focus op gezamenlijk leren van leraren
- samen verantwoordelijk voor alle leerlingen
- 'erkende ongelijkheid'
- 'trage tijd' nemen

Conditie voor het creëren van ontwikkelruimte

Organisatiestructuur

- ontwikkeltijd ('trage tijd') ingeroosterd/ vastgelegd, naast tijd voor praktische zaken
- terugkerend focus/gesprek: wie heeft welke expertise / wie ontwikkelt welke expertise?

Ontwikkelexpertise

- goede ondersteuning bij cyclisch proces van uitproberen, bespreken, en weer een stap verder gaan

Focus

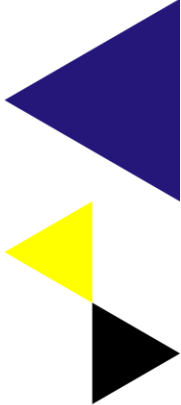
- identificeer en plan de stappen – neem de tijd
- hooguit enkele vernieuwings- of verbeteringsprocessen gelijktijdig

Kernelementen bij implementatie

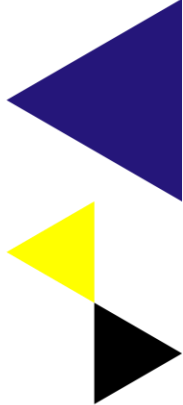
Zorg voor een ondersteunende structuur in scholen:

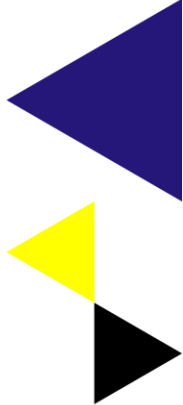
- Beschouw bij onderwijsontwikkeling leraren niet als geïsoleerde individuen die verantwoordelijk zijn voor de implementatie binnen hun lessen
- Zorg voor curriculumexpertise/curriculair leiderschap in teams

Hoe ondersteunend is de schoolstructuur?

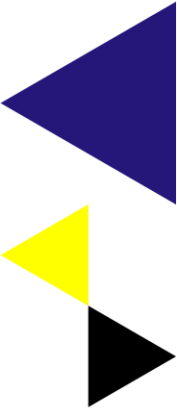

Patronen in scholen

Scholen zijn complexe systemen waarin verschillende elementen elkaar beïnvloeden en versterken.

Oorzaak en gevolg relaties grijpen in elkaar waardoor stabiele patronen ontstaan. Ingrijpen in een los element heeft dan weinig effect.

Vanuit systeemperspectief de dynamiek, samenhang en relaties binnen een vraagstuk in beeld brengen op zoek naar verklaringskracht en handelingsperspectief.

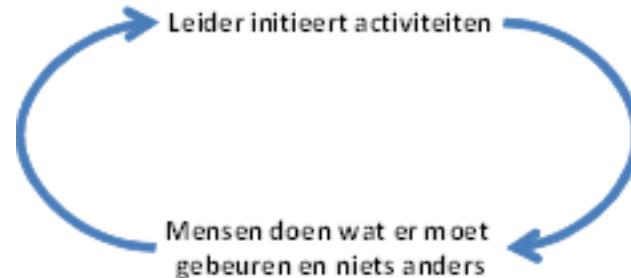

Causale diagrammen

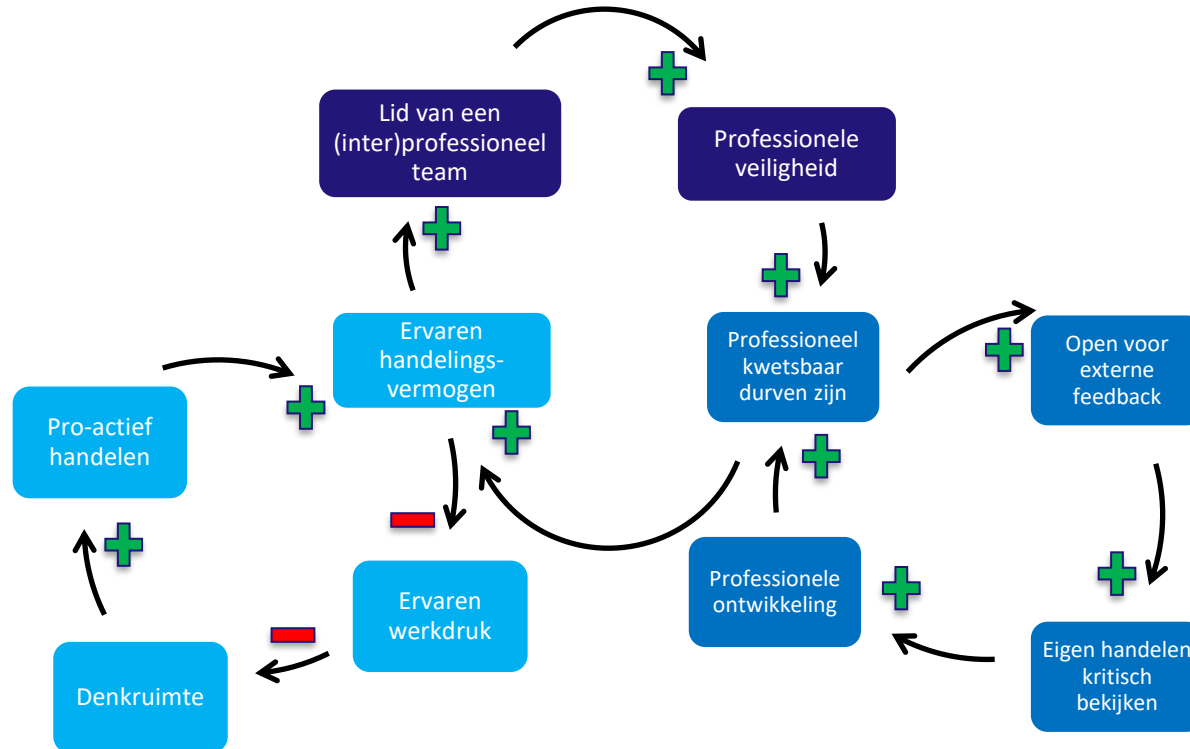
Zichtbaar maken hoe oorzaken en gevolgen in elkaar grijpen waardoor het systeem zichzelf versterkt en zaken vast zet

Aanname: Bewustzijn en zichtbaar maken kan helpen om vastgelopen patronen bespreekbaar te maken en los te maken

Op een 'ontschuldigde' manier

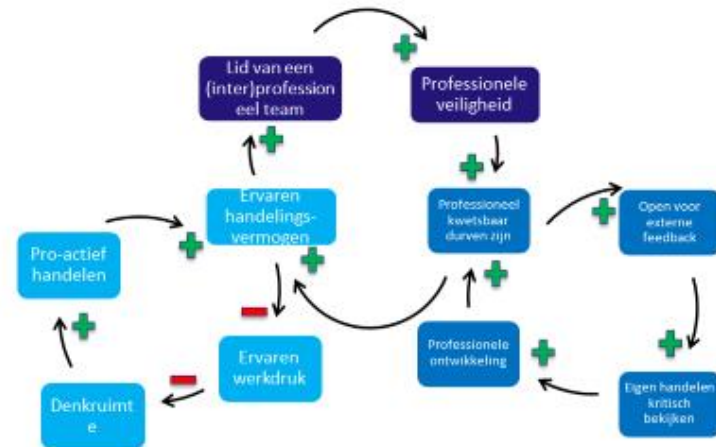
Kwetsbaarheid en hoge verwachtingen

Binnen jouw school?

- Welke elementen herken je (+ of -) binnen jouw school?
- Welke inzichten of handvatten geeft dit voor de implementatie van de nieuwe kerndoelen?

Kwetsbaarheid en hoge verwachtingen

Patroonkennis in scholen

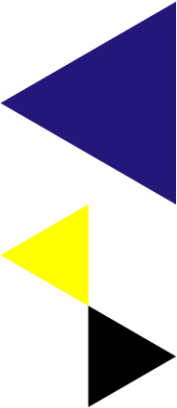
- Het gesprek over leerlingen
- Het gesprek over onderwijs
- Het (constructieve) gesprek over de organisatie?
 - Causale diagrammen voor het visualiseren, agenderen en adresseren van weerbarstige patronen

Wat vraagt dit van scholen en schoolleiders?

- Expert-leraren die collega's kunnen ondersteunen
 - Op inhoud en didactiek
 - Op implementatie van nieuwe inhoud en aanpakken
 - Op het versterken van leerculturen in scholen

Curriculair leiderschap!

Nationale Aanpak Professionalisering van Leraren

Aanvraag Nationaal Groeifonds

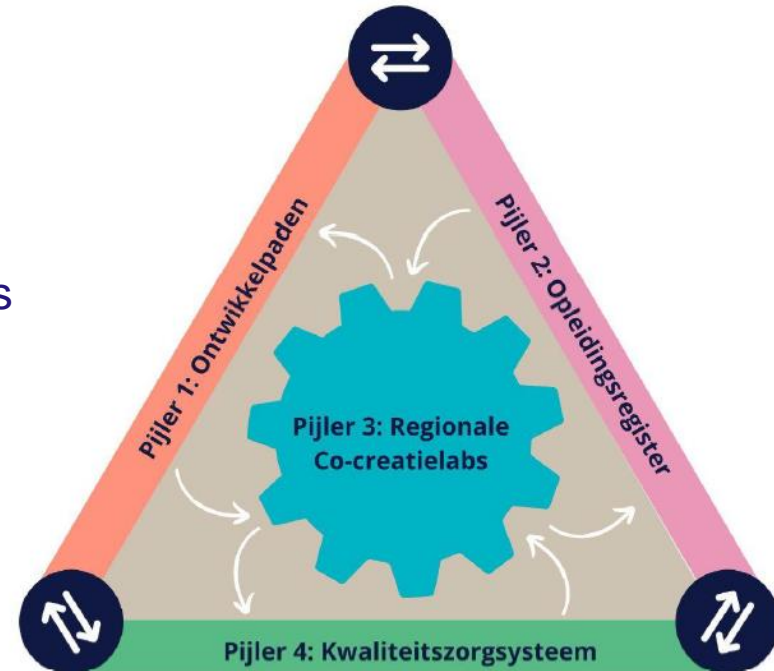
Naar een landelijke infrastructuur voor professionalisering

Nationaal Groeifonds, 10 jaar

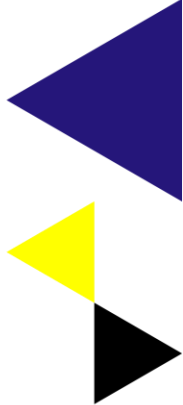
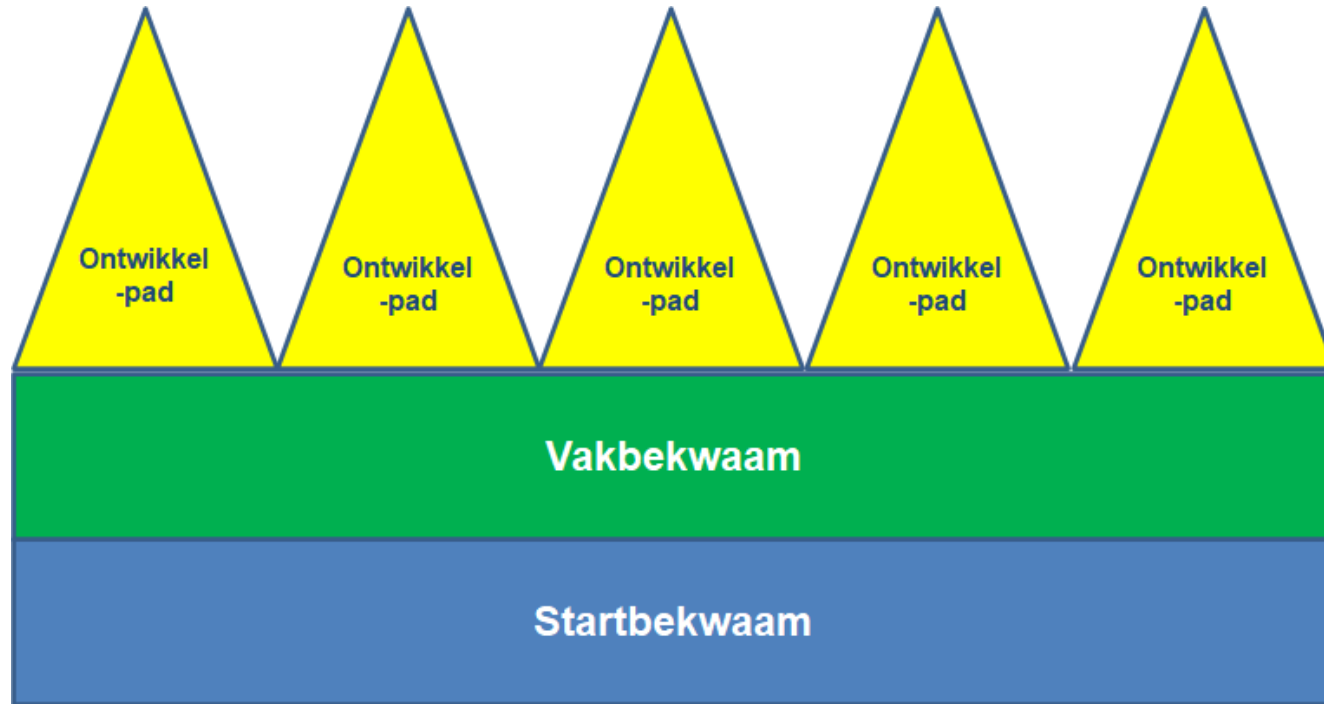
- UNL, VH
- PO-Raad, VO-Raad, MBO-Raad
- AOb, CNV, FVoV, Platform VVVO, BVMO, LerarenCollectief
- OCW

Kernelementen van een landelijke infrastructuur

- Ontwikkelpaden op basis van een gedeeld beroepsbeeld
- Vertaald naar routes en (specialisatie)trajecten
- Die in co-creatie tussen leraren en lerarenopleiders ontwikkeld zijn in regionale netwerken
- Vastgelegd in een landelijk opleidingsregister
- En geborgd op basis van heldere kwaliteitscriteria

Ontwikkelpaden

Podcastreeks Minder uren, betere lessen?

www.hva.nl/minderurenbeterelessen

Patronen in scholen:

<https://van12tot18.nl/artikelen/patronen-in-scholen-waarom-het-leren-van-leraren-problematisch-is>

